Cambridge IGCSE™

SANSKRIT   **0499/11**

Paper 1 Language   **May/June 2024**
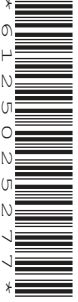
                                                                                   1 hour 30 minutes

---

You must answer on the answer booklet/paper.

You will need: Answer booklet/paper

INSTRUCTIONS

- Answer **all** questions.
- If you have been given an answer booklet, follow the instructions on the front cover of the answer booklet.
- Use a black or dark blue pen.
- Write your name, centre number and candidate number on all the work you hand in.
- Do **not** use an erasable pen or correction fluid.
- In Sanskrit passages, underlined words are glossed.
- At the end of the examination, fasten all your work together. Do **not** use staples, paper clips or glue.

INFORMATION

- The total mark for this paper is 90.
- The number of marks for each question or part question is shown in brackets [ ].

This document has **8** pages. Any blank pages are indicated.

Answer **all** questions.

1   Read the following Sanskrit passage. Do **not** write out a translation. Answer **all** the questions. Your answers should be in English, with Sanskrit names in transliteration.

A wise lion saves many creatures.

एकस्मिन् क्षेत्रे शशकः अवसत् । तत्र वृक्षः आसीत् । एकदा   *1*

शशकः वृक्षस्य अधः उपाविशत् । सः अचिन्तयत् अचिरेण <u>लोकस्य</u>   *2*

अन्तः भविष्यति इति । तस्मिन् एव काले विशालम् फलम् वृक्षात्   *3*

अपतत् । तम् शब्दम् श्रुत्वा शशकः भीतः । एषः <u>लोकस्य</u> अन्तः   *4*

इति <u>क्रुष्ट्वा</u> सः तस्मात् देशात् शीघ्रम् अधावत् । तत् श्रुत्वा अन्ये   *5*

शशकाः अपि क्षेत्रात् अधावन् । तत् दृष्ट्वा मृगाः भीताः अभवन्   *6*

अधावन् च । तत् दृष्ट्वा बहवः जन्तवः अपि क्षेत्रात् समुद्रम् प्रति   *7*

अधावन् । एकः प्राज्ञः सिंहः तु तत् सर्वम् दृष्ट्वा <u>कृपायाः</u> विरमत   *8*

इति अक्रोशत् । सर्वे जन्तवः व्यरमन् । सिंहः तान् अवदत्   *9*

विशालम् फलम् वृक्षात् अपतत् इति । तत् श्रुत्वा सर्वे जन्तवः   *10*

<u>संतुष्टाः</u> अभवन् ॥   *11*

(Traditional Story)

loka (m)	world	*kṛpā* (f)	compassion
kruṣṭvā	having cried out	*saṃtuṣṭa* (mfn)	contented

(a) Where did the rabbit live? (line 1) [1]

(b) What thought did the rabbit have? (lines 2 and 3) [2]

(c) Translate '*viśālam phalam vṛkṣāt apatat*'. (lines 3 and 4) [5]

(d) Having cried out what did the rabbit do? (line 5) [3]

(e) Translate '*tat dṛṣṭvā mṛgāḥ bhītāḥ abhavan adhāvan ca*'. (lines 6 and 7) [7]

(f) Towards what were many creatures going? (line 7) [1]

(g) What did the wise lion command the creatures to do? (line 8) [1]

(h) Write out in **sandhi** lines 9 to 11 '*siṃhaḥ … abhavan*'. [10]

[Total: 30]

2 Read the following Sanskrit passages. Answer **all** the questions. Your answers should be in English, with Sanskrit names in transliteration.

A clever wolf avoids being eaten in a cave.

कस्मिन् चित् अरण्ये एकः व्याघ्रः अवसत् । एकस्मिन् दिने सः
अन्नम् चिरम् <u>अन्वैच्छत्</u> । सः सर्वत्र अचरत् । तेन तु न कः
चित् जन्तुः दृष्टः । तस्मात् अचिरेण तस्य क्षुधा ।

anvaicchat   searched after

(a) List the missing words **(i)**–**(x)** to complete the English translation of the passage above:

In some or other **(i)** .... lived a certain **(ii)** .... One **(iii)** .... he **(iv)** ....

searched after **(v)** .... He roamed **(vi)** .... But no creature was seen **(vii)** ....

(viii) .... he **(ix)** .... felt **(x)** ....   [10]

(b) Translate into English the following sentences which continue the story above:

(i) तदा व्याघ्रः <u>गुहाम्</u> आगच्छत् ताम् प्राविशत् च । रात्र्याम् कः
चित् जन्तुः अत्र आगमिष्यति इति सः अचिन्तयत् ।   [5]

(ii) एवम् चिन्तयित्वा व्याघ्रः <u>गुहायाम्</u> उपाविशत् । एकः वृकः
ताम् <u>गुहाम्</u> आगमय हे <u>गुहे</u> माम् प्रतिवद इति अक्रोशत् । [5]

guhā (f)   cave   *vṛka* (m)   wolf

(c) Translate into English the following sentences which continue the story:

(i) यदा गुहा न प्रत्यवदत्तदा वृकोऽवदद्यतः प्रतिवचनं न श्रुतं ततो गच्छामीति ।   [5]

(ii) व्याघ्रस्तत्सर्वं श्रुत्वाक्रोशदहमत्रास्मीति । व्याघ्रस्य शब्दं श्रुत्वा वृको गुहाया अधावत् ॥   [5]

guhā (f)	cave	*prativacana* (n)	reply
vṛka (m)	wolf		

(adapted from the *Pañcatantra* of Viṣṇuśarman)

[Total: 30]

3 Translate the following sentences into Sanskrit using *devanāgarī* script. Sandhi should **not** be used.

One mark will be given for the correct word order in each sentence.

(a) Beautiful flowers fell from the sky.   [5]

(b) The pure teacher will go to heaven.   [5]

(c) Having heard the bird, the prince laughed.   [5]

[Total: 15]

4 Read the following Sanskrit passage. Do **not** write out a translation. Answer **all** the questions. Your answers should be in English, with Sanskrit names in transliteration.

A wise rabbit confronts the king of the elephants.

यदा वृष्टिर्नासीत्तदा के चन गजा गजनृपमवदन्देवात्र सरसि जलं ₁

नास्ति । किं करिष्याम इति । तच्छुत्वा गजनृपः सर्वत्रागच्छदन्ते ₂

जलपूर्णमसरोऽलभत च । स तत्सरः सर्वान्गजानदर्शयत् । तत्र ते ₃

गजा बहु जलमपिबन् । सरमस्तीरे तु शशका अवसन् । ते ₄

शशका गजपादैश्चूर्णिताः । तद्दृष्ट्वा प्राज्ञः शशकोऽचलस्याग्रं गत्वा ₅

गजनृपमवददहं चन्द्रदूतः । त्वयाधर्मः कृत इति ॥ ₆

(adapted from the *Hitopadeśa* of Nārāyaṇa)

vṛṣṭi (f)	rain	*cūrṇita* (mfn)	crushed
darśayati	shows	*adharma* (m)	injustice

(a) When did the elephants speak to their king? (line 1) [1]

(b) Translate '*atra sarasi jalaṃ nāsti*'. (lines 1 and 2) [6]

(c) Where did the king of the elephants go? (line 2) [1]

(d) Where did the rabbits live? (line 4) [1]

(e) By what were the rabbits crushed? (line 5) [1]

(f) Where did the wise rabbit meet the king of the elephants? (line 5) [2]

(g) (i) Translate '*candradūtaḥ*'. (line 6) [2]

    (ii) What type of compound is this? [1]

[Total: 15]

BLANK PAGE

8

BLANK PAGE